

Sygn. akt II KK 33/23

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **H. L.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 lutego 2023 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt V Ka 207/22

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Grójcu

z dnia 23 listopada 2021 r., sygn. akt II K 999/20,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Grójcu w dniu 23 listopada 2021 roku, w sprawie o sygn. akt II K 999/20 wydał wyrok, w którym:

1. oskarżonego **H. L.** uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, z tym ustaleniem iż zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 §1 kk i za to na podstawie art. 286 §1 kk w zw. z art. 91 §1 kk w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na 30 (trzydzieści) złotych,

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 (dwóch) lat próby,
3. na podstawie art. 72 §1 pkt. 1 kk zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby,
4. na podstawie art. 46 §1 kk orzekł obowiązek naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę:
 1. na rzecz pokrzywdzonego Z. K. kwoty 133 440,24 złotych (sto trzydzieści trzy tysiące czterysta czterdzieści złotych i dwadzieścia cztery grosze),
 2. na rzecz pokrzywdzonego R. Ź. kwoty 1425,90 złotych (jeden tysiąc czterysta dwadzieścia pięć złotych i dziewięćdziesiąt groszy);
 3. na rzecz pokrzywdzonego M. K. kwoty 1780,80 złotych (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt złotych i osiemdziesiąt groszy);
 4. na rzecz pokrzywdzonego H. P. kwoty 79984 (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt cztery) złotych;
 5. na rzecz pokrzywdzonego E. D. kwoty 30090,11 złotych (trzydzieści tysięcy dziewięćdziesiąt złotych i jedenaście groszy);
6. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1236,74 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści sześć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem kosztów sądowych w tym kwotę 780 zł (siedemset osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty,
7. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz każdego z oskarżycieli posiłkowych, tj. Z. K., H. P. i F. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty po 1848 zł (jeden tysiąc osiemset czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów ustanowionego pełnomocnika.

W dniu 12 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Radomiu w sprawie o sygn. akt V Ka 207/22 na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego zarzucając:

1. naruszenie art. 29 § 1 kpk, art. 449 § 2 kpk w zw. z art. 14fa ust. 1 ustawy o

szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych polegające na:

1. orzekaniu w składzie jednoosobowym na rozprawie apelacyjnej, mimo że zgodnie z ww. przepisami skład sąd powinien być trzyosobowy ze względu na górne zagrożenie kary zarzucanego oskarżonemu czynu art. 286 § 1 kk, która wynosi 8 lat,
a ponadto
2. orzekaniu w składzie jednoosobowym na rozprawie apelacyjnej — podczas gdy — postępowanie przygotowawcze toczyło się błędnie w formie dochodzenia, a w świetle ustaleń i kwalifikacji prawnej przyjętych przez sąd I instancji w wyroku postępowanie przygotowawcze wymagało prowadzenia śledztwa, a co za tym idzie apelację od takiego wyroku winien rozpoznawać sąd odwoławczy w składzie trzech sędziów; co doprowadziło do zaistnienia bezzwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.
3. naruszenie przepisów postępowania karnego w rozumieniu art. 438 pkt 2 kpk które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 1 i 2 kpk, art. 457 § 3 kpk w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 5 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk przez dokonanie błędnej kontroli instancyjnej i bezzasadne zaaprobowanie przez Sąd odwoławczy oddalenia na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości lub biegłego rewidenta na okoliczność ustalenia kondycji finansowej spółki i przyczyn zalegania z płatnościami;
4. naruszenie przepisów postępowania karnego w rozumieniu art. 438 pkt 2 kpk które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 1 i 2 kpk, art. 457 § 3 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk w zw. z art. 424 kpk w zw. z art. 5 kpk poprzez nieprawidłowe, odbiegające od wymogu rzetelnej oceny rozważenie przez Sąd II instancji zarzutów apelacyjnych dotyczących oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji, a w konsekwencji pominięcie przez Sąd odwoławczy, że okoliczności wynikające z zeznań świadków M. K., Ł. U., P. P., A. O., W. P. i A. S. (które

notabene zostały uznane za wiarygodne), że należność na rzecz spółki F. sp. z o.o. nie były regulowane w terminie, z uwagi na proces reklamacji owoców i zwrotu towaru przez kontrahentów, co prowadziło do konieczności pokrycia przez F. sp. z o.o. kosztów zwrotnego transportu towarów, ponownego przesortowania owoców i ich utylizacji, co doprowadziło do strat finansowych spółki a co za tym idzie braku płatności na rzecz pokrzywdzonych - co spowodowało, że kontrola instancyjna wydanego orzeczenia była jednostronna i fragmentaryczna oraz skutkowało ostatecznie niewłaściwym przyjęciem, że H. L. popełnił przestępstwa określone w art. 286 § 1 kk mimo braku zaistnienia znamion tego przepisu, a utrzymanie orzeczenia jest rażąco niesprawiedliwe.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwalało orzec na posiedzeniu, w trybie k.p.k., bez udziału stron, ponieważ bazuje jednoznacznie na nieprawdziwych przesłankach.

Tytułem wstępu wskazać należy, że z uwagi na rodzaj zapadłego w niniejszej sprawie prawomocnego orzeczenia, tj. orzeczenie kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 2 letni okres próby wobec H. L., kasacja mogła zostać wniesiona wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. - art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. Co więcej, wyłącznie też takie zarzuty, a więc wskazujące na wystąpienie w sprawie bezwzględnych powodów odwoławczych, podlegały merytorycznemu rozpoznaniu. Należy bowiem przypomnieć, że powiązanie przepisu art. 536 k.p.k. z unormowaniami dotyczącymi ograniczeń przedmiotowych i podstaw wnoszenia kasacji, w tym m.in. art. 523 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 523 § 4 k.p.k., wyznacza zakres obowiązku sądu kasacyjnego zbadania i oceny tylko tych spośród wskazanych w skardze zarzutów, których podniesienie jest w świetle prawa dopuszczalne. Oznacza to, że na sądzie kasacyjnym nie ciąży obowiązek merytorycznego rozważenia z kolei tych zarzutów, które nie zostały oparte na przewidzianych prawem podstawach i których rozważenie jest pozbawione prawno-

procesowego znaczenia. W związku z tym, że H. L. nie został skazany na bezwarunkową karę pozbawienia wolności, podniesione w kasacji jego obrońcy zarzuty niewskazujące na uchybienie z art. 439 k.p.k. (zarzuty z pkt 3 i 4), jako niedopuszczalne z mocy prawa nie mogły zostać przez Sąd Najwyższy rozważone, przy czym z uwagi na zależność dyspozycji zawartych w przepisach art. 536 k.p.k. i art. 537 § 1 k.p.k. nie było podstaw do pozostawienia bez rozpoznania (odmowy przyjęcia) kasacji w zakresie tych niedopuszczalnych zarzutów, ponieważ w odniesieniu do tej samej, w zakresie podmiotowym i przedmiotowym, części wyroku wskazano w tej skardze także takie uchybienia, które zdecydowały o jej dopuszczalności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2005 r., II KK 127/04, OSNKW 2005, z. 7 - 8, poz. 72).

Takim zarzutem, skutkującym dopuszczalnością niniejszej kasacji i podlegającym rozważeniu, był zarzut z pkt I, przy czym okazał się on oczywiście bezzasadnym w rozumieniu wskazanego przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

Analiza samej treści wskazanego zarzutu oraz argumentacji powołanej przez obrońcę na jego poparcie w uzasadnieniu kasacji pozwala na konstatację, że wystąpienie w niniejszej sprawie bezwzględnego powodu odwoławczego - art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. - skarżący upatruje w procedowaniu przez Sąd Okręgowy w Radomiu w niewłaściwie (wedle subiektywnej oceny skarżącego) obsadzonym składzie.

Skarżący wskazuje, że Sąd odwoławczy błędnie procedował w składzie jednoosobowym, co było wynikiem wadliwego prowadzenia postępowania przygotowawczego w formie dochodzenia, podczas gdy w świetle ustaleń kwalifikacji prawnej wymagało prowadzenia w formie śledztwa.

Tak sformułowany zarzut nie znajduje jednak jakiegokolwiek uzasadnienia. Przywołany w treści kasacji przepis art. 449 § 2 k.p.k. wprowadza wyjątek od zasady przyjętej w treści art. 29 § 1 k.p.k., że na rozprawie apelacyjnej sąd odwoławczy orzeka w składzie trzech sędziów. Wyjątek ten znajduje zaś zastosowanie, gdy rozpoznając sprawę w pierwszej instancji sąd orzekał w składzie jednego sędziego, zaś postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia. Warunki powyższe zostały spełnione w sprawie niniejszej. Postępowanie przygotowawcze w sprawie PR 1 Ds. [...] zakończyło się w formie

dochodzenia. W sporządzonym akcie oskarżenia prokurator zarzucił podejrzanemu popełnienie sześciu przestępstw, z których każde kwalifikowane jest z art. 286 § 1 k.k. W wyroku skazującym z dnia 23 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy w Grójcu podzielił kwalifikację prawną przyjętą przez prokuratora skazując H. L. za wszystkie popełnione czyny, przy wymiarze kary stosując art. 91 § 1 k.k., a zatem uznając, że czyny te zostały popełnione w ciągu przestępstw. Podnosząc argumentację, iż w przedmiotowej sprawie miało miejsce „przekroczenie limitu 200.000,00 zł” w odniesieniu do wartości szkody, skarżący pomija, iż limit ten zostaje przekroczony dopiero po zsumowaniu wysokości szkód wyrządzonych poszczególnymi czynami, a zatem do przekroczenia tego limitu w ujęciu prawnym doszłoby w sytuacji, gdyby zaistniały przesłanki do uznania, że czyny zarzucone H. L. w istocie stanowiły jeden czyn ciągle kwalifikowany z art. 12 § 1 k.k. Podnosząc zarzut, iż postępowanie przygotowawcze w przedmiotowej sprawie powinno być prowadzone w formie śledztwa autor kasacji nie wskazuje żadnej argumentacji, która popierałaby takie stwierdzenie.

Jak słusznie dostrzega prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację przytoczone w treści skargi orzecznictwo Sądu Najwyższego odnosi się zaś do sytuacji, gdy faktycznie postępowanie przygotowawcze zakończone zostało w formie dochodzenia, jednakże orzekając w sprawie sąd ostatecznie przyjmuje w wyroku kwalifikację prawną przestępstwa, czy przestępstw zarzuconych oskarżonemu, która uzasadniałaby formę śledczą postępowania przygotowawczego, jak też do sytuacji, gdy od samego początku przyjęta forma dochodzenia w postępowaniu przygotowawczym była wadliwa. Przytoczona zatem w kasacji argumentacja prawna nie odnosi się do stanu faktycznego zaistniałego w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze całokształt przeprowadzonych powyżej rozważań należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając skazanego - stosownie do dyspozycji art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. - kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

Wobec uznania kasacji za oczywiście bezzasadną, bezprzedmiotowe okazało się rozpoznanie wniosku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. o wstrzymanie wykonania orzeczenia.